

ÔN TẬP CHƯƠNG I

I - Tóm tắt những kiến thức cần nhớ

1. Vectơ

- Vectơ khác $\vec{0}$ là một đoạn thẳng có hướng. Vectơ-không có điểm đầu và điểm cuối trùng nhau. Vectơ-không có độ dài bằng 0, có phương và hướng tùy ý.
- Hai vectơ bằng nhau nếu chúng có cùng hướng và cùng độ dài.

2. Tổng và hiệu các vectơ

- *Quy tắc ba điểm* : Với ba điểm M, N, P bất kì, ta có

$$\overrightarrow{MN} + \overrightarrow{NP} = \overrightarrow{MP}.$$

- *Quy tắc hình bình hành* : Nếu $OABC$ là hình bình hành thì

$$\overrightarrow{OA} + \overrightarrow{OC} = \overrightarrow{OB}.$$

- *Quy tắc về hiệu vectơ* : Cho vectơ $\overrightarrow{MN}$. Với điểm O bất kì, ta có

$$\overrightarrow{MN} = \overrightarrow{ON} - \overrightarrow{OM}.$$

3. Tích của một vectơ với một số

- Nếu $\vec{b} = k\vec{a}$ ($\vec{a} \neq \vec{0}$) thì $|\vec{b}| = |k| \cdot |\vec{a}|$ và

$\vec{b}$ cùng hướng với $\vec{a}$ khi $k \geq 0$,

$\vec{b}$ ngược hướng với $\vec{a}$ khi $k < 0$.

- Các tính chất

$$1) \quad k(l\vec{a}) = (kl)\vec{a};$$

$$2) \quad (k+l)\vec{a} = k\vec{a} + l\vec{a};$$

$$3) \quad k(\vec{a} + \vec{b}) = k\vec{a} + k\vec{b};$$

$$4) \quad k\vec{a} = \vec{0} \Leftrightarrow k = 0 \text{ hoặc } \vec{a} = \vec{0}.$$

- Điểm I là trung điểm đoạn thẳng AB khi và chỉ khi với điểm O bất kì, ta có

$$\overrightarrow{OI} = \frac{1}{2}(\overrightarrow{OA} + \overrightarrow{OB}).$$

– Điểm G là trọng tâm tam giác ABC khi và chỉ khi với điểm O bất kì, ta có

$$\overrightarrow{OG} = \frac{1}{3}(\overrightarrow{OA} + \overrightarrow{OB} + \overrightarrow{OC}).$$

4. Toạ độ của vectơ và của điểm

– Đối với hệ trục $(O; \vec{i}, \vec{j})$ hay Oxy

1) $\vec{u} = (a; b) \Leftrightarrow \vec{u} = a\vec{i} + b\vec{j}$;

2) $M = (x; y) \Leftrightarrow \overrightarrow{OM} = (x; y)$.

– Nếu $A = (x; y)$, $B = (x'; y')$ thì $\overrightarrow{AB} = (x' - x; y' - y)$.

– Nếu $\vec{u} = (x; y)$ và $\vec{v} = (x'; y')$ thì

1) $\vec{u} + \vec{v} = (x + x'; y + y')$;

2) $k\vec{u} = (kx; ky)$.

II - Câu hỏi tự kiểm tra

1. Hãy nói rõ vectơ khác đoạn thẳng như thế nào.
2. Nếu hai vectơ $\overrightarrow{AB}$ và $\overrightarrow{CD}$ bằng nhau và có giá không trùng nhau thì bốn đỉnh A, B, C, D có là bốn đỉnh của một hình bình hành hay không ?
3. Nếu có nhiều vectơ thì xác định tổng của chúng như thế nào ?
4. Hiệu hai vectơ được định nghĩa qua khái niệm tổng hai vectơ như thế nào ?
5. Cho hai điểm A, B phân biệt. Với một điểm O bất kì, mỗi đẳng thức sau đây đúng hay sai ?
  - a) $\overrightarrow{AB} = \overrightarrow{OA} - \overrightarrow{OB}$;
  - b) $\overrightarrow{OA} - \overrightarrow{OB} = \overrightarrow{BA}$;
  - c) $\overrightarrow{OA} + \overrightarrow{OB} = -\overrightarrow{BA}$;
  - d) $\overrightarrow{OA} + \overrightarrow{BO} = -\overrightarrow{AB}$.
6. Có thể dùng phép nhân vectơ với một số để định nghĩa vectơ đối của một vectơ hay không ?
7. Cho hai vectơ $\vec{a}$ và $\vec{b}$ không cùng phương. Trong các vectơ $\vec{c}, \vec{d}, \vec{u}, \vec{v}, \vec{x}, \vec{y}$ sau đây, hãy chỉ ra các vectơ cùng hướng và các vectơ ngược hướng

$$\vec{c} = \frac{1}{2}\vec{a} + \frac{2}{3}\vec{b}; \quad \vec{d} = -\vec{a} + \frac{1}{3}\vec{b}; \quad \vec{u} = 3\vec{a} + 4\vec{b};$$

$$\vec{v} = 3\vec{a} - \vec{b}; \quad \vec{x} = -\frac{1}{4}\vec{a} - \frac{1}{3}\vec{b}; \quad \vec{y} = -9\vec{a} + 3\vec{b}.$$

Hai vectơ $\vec{c}$ và $\vec{d}$ có cùng phương hay không? Tại sao?

8. Cho tam giác ABC với trung tuyến AM và trọng tâm G . Mỗi khẳng định sau đây đúng hay sai?

$$\begin{array}{lll} \text{a) } \overrightarrow{AM} = 2\overrightarrow{AG}; & \text{b) } \overrightarrow{AG} = \frac{2}{3}\overrightarrow{AM}; & \text{c) } \overrightarrow{MG} = \frac{1}{2}\overrightarrow{GA}; \\ \text{d) } \overrightarrow{AG} = \frac{2}{3}(\overrightarrow{AB} + \overrightarrow{AC}); & \text{e) } \overrightarrow{GB} = \overrightarrow{AG} + \overrightarrow{BG}. \end{array}$$

9. Cho biết tọa độ hai điểm A và B . Làm thế nào để

- a) Tìm tọa độ của vectơ $\overrightarrow{AB}$?
 b) Tìm tọa độ trung điểm của đoạn thẳng AB ?

10. Cho biết tọa độ ba đỉnh của một tam giác. Làm thế nào để tìm tọa độ của trọng tâm tam giác đó?

III - Bài tập

1. Cho tam giác ABC . Hãy xác định các vectơ

$$\begin{array}{cccc} \overrightarrow{AB} + \overrightarrow{BC}; & \overrightarrow{CB} + \overrightarrow{BA}; & \overrightarrow{AB} + \overrightarrow{CA}; & \overrightarrow{BA} + \overrightarrow{CB}; \\ \overrightarrow{BA} + \overrightarrow{CA}; & \overrightarrow{CB} - \overrightarrow{CA}; & \overrightarrow{AB} - \overrightarrow{CB}; & \overrightarrow{BC} - \overrightarrow{AB}. \end{array}$$

2. Cho ba điểm O, A, B không thẳng hàng. Tìm điều kiện cần và đủ để vectơ $\overrightarrow{OA} + \overrightarrow{OB}$ có giá là đường phân giác của góc AOB .
3. Gọi O là tâm của hình bình hành $ABCD$. Chứng minh rằng với điểm M bất kì, ta có

$$\overrightarrow{MO} = \frac{1}{4}(\overrightarrow{MA} + \overrightarrow{MB} + \overrightarrow{MC} + \overrightarrow{MD}).$$

4. Cho tam giác ABC .

- a) Tìm các điểm M và N sao cho

$$\overrightarrow{MA} - \overrightarrow{MB} + \overrightarrow{MC} = \vec{0} \text{ và } 2\overrightarrow{NA} + \overrightarrow{NB} + \overrightarrow{NC} = \vec{0}.$$

b) Với các điểm M, N ở câu a), tìm các số p và q sao cho

$$\overrightarrow{MN} = p\overrightarrow{AB} + q\overrightarrow{AC}.$$

5. Cho đoạn thẳng AB và điểm I sao cho $2\overrightarrow{IA} + 3\overrightarrow{IB} = \vec{0}$.

a) Tìm số k sao cho $\overrightarrow{AI} = k\overrightarrow{AB}$.

b) Chứng minh rằng với mọi điểm M , ta có

$$\overrightarrow{MI} = \frac{2}{5}\overrightarrow{MA} + \frac{3}{5}\overrightarrow{MB}.$$

6. Trong mặt phẳng toạ độ Oxy , cho ba điểm $A(-1; 3)$, $B(4; 2)$, $C(3; 5)$.

a) Chứng minh rằng ba điểm A, B, C không thẳng hàng.

b) Tìm toạ độ điểm D sao cho $\overrightarrow{AD} = -3\overrightarrow{BC}$.

c) Tìm toạ độ điểm E sao cho O là trọng tâm tam giác ABE .

IV - Bài tập trắc nghiệm

- Cho tam giác ABC . Gọi A', B', C' lần lượt là trung điểm của các cạnh BC , CA , AB . Vectơ $\overrightarrow{A'B'}$ cùng hướng với vectơ nào trong các vectơ sau đây ?

(A) $\overrightarrow{AB}$; (B) $\overrightarrow{AC'}$;
       (C) $\overrightarrow{BA}$; (D) $\overrightarrow{C'B}$.
- Cho ba điểm M, N, P thẳng hàng, trong đó điểm N nằm giữa hai điểm M và P . Khi đó các cặp vectơ nào sau đây cùng hướng ?

(A) $\overrightarrow{MN}$ và $\overrightarrow{PN}$; (B) $\overrightarrow{MN}$ và $\overrightarrow{MP}$;
       (C) $\overrightarrow{MP}$ và $\overrightarrow{PN}$; (D) $\overrightarrow{NM}$ và $\overrightarrow{NP}$.
- Cho hình chữ nhật $ABCD$. Trong các đẳng thức dưới đây, đẳng thức nào đúng ?

(A) $\overrightarrow{AB} = \overrightarrow{CD}$; (B) $\overrightarrow{BC} = \overrightarrow{DA}$.
       (C) $\overrightarrow{AC} = \overrightarrow{BD}$; (D) $\overrightarrow{AD} = \overrightarrow{BC}$.
- Cho tam giác đều ABC với đường cao AH . Đẳng thức nào dưới đây đúng ?

(A) $\overrightarrow{HB} = \overrightarrow{HC}$; (B) $\overrightarrow{AC} = 2\overrightarrow{HC}$;
       (C) $|\overrightarrow{AH}| = \frac{\sqrt{3}}{2} |\overrightarrow{BC}|$; (D) $\overrightarrow{AB} = \overrightarrow{AC}$.

5. Cho điểm B nằm giữa hai điểm A và C với $AB = 2a$, $CB = 5a$. Độ dài vectơ $\overrightarrow{AC}$ bằng bao nhiêu ?
- (A) $7a$; (B) $3a$;
 (C) $\frac{5a}{2}$; (D) $10a^2$.
6. Cho bốn điểm A, B, C, D . Đẳng thức nào dưới đây đúng ?
- (A) $\overrightarrow{AB} + \overrightarrow{CD} = \overrightarrow{AC} + \overrightarrow{BD}$; (B) $\overrightarrow{AB} + \overrightarrow{CD} = \overrightarrow{AD} + \overrightarrow{BC}$;
 (C) $\overrightarrow{AB} + \overrightarrow{CD} = \overrightarrow{AD} + \overrightarrow{CB}$; (D) $\overrightarrow{AB} + \overrightarrow{CD} = \overrightarrow{DA} + \overrightarrow{BC}$.
7. Cho sáu điểm A, B, C, D, E, F . Đẳng thức nào dưới đây đúng ?
- (A) $\overrightarrow{AB} + \overrightarrow{CD} + \overrightarrow{FA} + \overrightarrow{BC} + \overrightarrow{EF} + \overrightarrow{DE} = \vec{0}$;
 (B) $\overrightarrow{AB} + \overrightarrow{CD} + \overrightarrow{FA} + \overrightarrow{BC} + \overrightarrow{EF} + \overrightarrow{DE} = \overrightarrow{AF}$;
 (C) $\overrightarrow{AB} + \overrightarrow{CD} + \overrightarrow{FA} + \overrightarrow{BC} + \overrightarrow{EF} + \overrightarrow{DE} = \overrightarrow{AE}$;
 (D) $\overrightarrow{AB} + \overrightarrow{CD} + \overrightarrow{FA} + \overrightarrow{BC} + \overrightarrow{EF} + \overrightarrow{DE} = \overrightarrow{AD}$.
8. Cho hình thang $ABCD$ với hai cạnh đáy là $AB = 3a$ và $CD = 6a$. Khi đó $|\overrightarrow{AB} + \overrightarrow{CD}|$ bằng bao nhiêu ?
- (A) $9a$; (B) $3a$;
 (C) $-3a$; (D) 0 .
9. Cho hình vuông $ABCD$ có cạnh bằng a . Khi đó giá trị $|\overrightarrow{AC} + \overrightarrow{BD}|$ bằng bao nhiêu?
- (A) $2a\sqrt{2}$; (B) $2a$;
 (C) a ; (D) 0 .
10. Cho ba điểm bất kì A, B, C . Đẳng thức nào dưới đây đúng ?
- (A) $\overrightarrow{AB} = \overrightarrow{CB} - \overrightarrow{CA}$; (B) $\overrightarrow{BC} = \overrightarrow{AB} - \overrightarrow{AC}$;
 (C) $\overrightarrow{AC} - \overrightarrow{CB} = \overrightarrow{BA}$; (D) $\overrightarrow{CA} - \overrightarrow{CB} = \overrightarrow{AB}$.
11. Cho tam giác đều ABC có cạnh bằng a . Giá trị $|\overrightarrow{AB} - \overrightarrow{CA}|$ bằng bao nhiêu ?
- (A) $2a$; (B) a ;
 (C) $a\sqrt{3}$; (D) $\frac{a\sqrt{3}}{2}$.

12. Cho hai tam giác ABC và $A'B'C'$ lần lượt có trọng tâm là G và G' . Đẳng thức nào dưới đây là sai ?
- (A) $3\overrightarrow{GG'} = \overrightarrow{AA'} + \overrightarrow{BB'} + \overrightarrow{CC'} ;$ (B) $3\overrightarrow{GG'} = \overrightarrow{AB'} + \overrightarrow{BC'} + \overrightarrow{CA'} ;$
 (C) $3\overrightarrow{GG'} = \overrightarrow{AC'} + \overrightarrow{BA'} + \overrightarrow{CB'} ;$ (D) $3\overrightarrow{GG'} = \overrightarrow{A'A} + \overrightarrow{BB'} + \overrightarrow{CC'} .$
13. Cho điểm B nằm giữa hai điểm A và C , với $AB = 2a$, $AC = 6a$. Đẳng thức nào dưới đây đúng ?
- (A) $\overrightarrow{BC} = \overrightarrow{AB} ;$ (B) $\overrightarrow{BC} = -2\overrightarrow{AB} ;$
 (C) $\overrightarrow{BC} = 4\overrightarrow{AB} ;$ (D) $\overrightarrow{BC} = -2\overrightarrow{BA} .$
14. Cho ba điểm phân biệt A , B , C . Nếu $\overrightarrow{AB} = -3\overrightarrow{AC}$ thì đẳng thức nào dưới đây đúng ?
- (A) $\overrightarrow{BC} = 4\overrightarrow{AC} ;$ (B) $\overrightarrow{BC} = -4\overrightarrow{AC} ;$
 (C) $\overrightarrow{BC} = 2\overrightarrow{AC} ;$ (D) $\overrightarrow{BC} = -2\overrightarrow{AC} .$
15. Điều kiện nào dưới đây là cần và đủ để điểm O là trung điểm của đoạn thẳng AB ?
- (A) $OA = OB ;$ (B) $\overrightarrow{OA} = \overrightarrow{OB} ;$
 (C) $\overrightarrow{AO} = \overrightarrow{BO} ;$ (D) $\overrightarrow{OA} + \overrightarrow{OB} = \vec{0} .$
16. Nếu G là trọng tâm tam giác ABC thì đẳng thức nào dưới đây đúng ?
- (A) $\overrightarrow{AG} = \frac{\overrightarrow{AB} + \overrightarrow{AC}}{2} ;$ (B) $\overrightarrow{AG} = \frac{\overrightarrow{AB} + \overrightarrow{AC}}{3} ;$
 (C) $\overrightarrow{AG} = \frac{3(\overrightarrow{AB} + \overrightarrow{AC})}{2} ;$ (D) $\overrightarrow{AG} = \frac{2(\overrightarrow{AB} + \overrightarrow{AC})}{3} .$
17. Gọi AM là trung tuyến của tam giác ABC , và I là trung điểm của AM . Đẳng thức nào sau đây là đúng ?
- (A) $\overrightarrow{IA} + \overrightarrow{IB} + \overrightarrow{IC} = \vec{0} ;$ (B) $-\overrightarrow{IA} + \overrightarrow{IB} + \overrightarrow{IC} = \vec{0} ;$
 (C) $\overrightarrow{IA} + \overrightarrow{IB} - \overrightarrow{IC} = \vec{0} ;$ (D) $2\overrightarrow{IA} + \overrightarrow{IB} + \overrightarrow{IC} = \vec{0} .$
18. Trong mặt phẳng toạ độ Oxy cho hai điểm $A(-1 ; 4)$ và $B(3 ; -5)$. Khi đó toạ độ của vectơ $\overrightarrow{BA}$ là cặp số nào ?

- (A) $(2; -1)$; (B) $(-4; 9)$;
 (C) $(4; -9)$; (D) $(4; 9)$.
- 19.** Trong mặt phẳng toạ độ Oxy cho hai điểm $A(0; 5)$ và $B(2; -7)$. Toạ độ trung điểm của đoạn thẳng AB là cặp số nào ?
 (A) $(2; -2)$; (B) $(-2; 12)$;
 (C) $(-1; 6)$; (D) $(1; -1)$.
- 20.** Trong mặt phẳng toạ độ Oxy cho hai điểm $M(8; -1)$ và $N(3; 2)$. Nếu P là điểm đối xứng với điểm M qua điểm N thì toạ độ của P là cặp số nào ?
 (A) $(-2; 5)$; (B) $\left(\frac{11}{2}; \frac{1}{2}\right)$;
 (C) $(13; -3)$; (D) $(11; -1)$.
- 21.** Trong mặt phẳng toạ độ Oxy cho ba điểm $A(5; -2)$, $B(0; 3)$ và $C(-5; -1)$. Khi đó trọng tâm tam giác ABC có toạ độ là cặp số nào ?
 (A) $(1; -1)$; (B) $(0; 0)$;
 (C) $(0; 11)$; (D) $(10; 0)$.
- 22.** Trong mặt phẳng toạ độ Oxy cho tam giác ABC với trọng tâm G . Biết rằng $A = (-1; 4)$, $B = (2; 5)$, $G = (0; 7)$. Hỏi toạ độ đỉnh C là cặp số nào ?
 (A) $(2; 12)$; (B) $(-1; 12)$;
 (C) $(3; 1)$; (D) $(1; 12)$.
- 23.** Trong mặt phẳng toạ độ Oxy cho bốn điểm $A(3; 1)$, $B(2; 2)$, $C(1; 6)$, $D(1; -6)$. Hỏi điểm $G(2; -1)$ là trọng tâm của tam giác nào sau đây ?
 (A) Tam giác ABC ; (B) Tam giác ABD ;
 (C) Tam giác ACD ; (D) Tam giác BCD .